 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2022-2023
	Sessió GT Drogodependències	17 abril 2023
		16:30 a 18:00

Resum sessió grup

Dia: 17 d'abril de 2023

Hora: 16:30 a 18:00

Lloc: C/ València 344, entresol – espai 1

Ordre del dia:

1. Reptes en l'espai públic

- Contenció i problemàtica de TMS.

- Educació sanitària de Reducció de danys

A càrrec de Xènia Ortiz. Responsable Equip Comunitari d'Àmbit Prevenció, i Eusebio Expósito. Coordinador CDR Local Robador d'Àmbit Prevenció

2. Chemsex i cruising. A càrrec de Luis Villegas. Treballador Social i Gerent Stop sida. Gerard Funés.

Voluntari de la Comissió de ChemSex Support i secretari de Stop sida

3. Torn de paraules

4. Reflexions i conclusions

Assistents

Manuel Esteban Abia – CCOO

Anna Altabàs i Reñé – Fundació Àmbit Prevenció

Penélope Aguilera – Creu Roja Barcelona

Adrià Garcia – Associació ALEJOP

Rafael Clua – Veus Raval

Esther Gonell – Esportsalus

Francina Fonseca – Societat Catalana de Psiquiatria i Salut Mental

Victor Martí i Carrasco – Institut Genus SL

Miquel Monràs Arnau – Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya

Elsa Naranjo – Línea Verda-Representant IPSS

Laura Oliva – Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya

Maribel Pasarín – ASPB

Lídia Pitarch – Guardia Urbana

Eva Pròsper – ATT Acollida i Atenció Terapèutica

Elisa Puigdomench – SEPAD – ASPB

Miquel Recasens – Col·legi de Farmacèutics de Barcelona

Isabel Ribas – Fundesplai

Maite Tudela - GRUPATRA

Cristina Vidal Magriña – Projecte Home Catalunya

Elisa Puigdomènech – SEPAD-AGPB

Oriol Romaní i Alfonso – Coordinador grup de treball

Josep Rovira – Coordinador grup de treball. Associació Benestar i Desenvolupament

Gina Grifoll – Secretaria tècnica CMBS

S'excusen

Ariadna Cervià – Col·legi de Farmaceutics de Barcelona

Carlos Larrañaga – Fundació Salut i Comunitat

Silvia Rosado – Col·legi Oficial d'Infermeria de Barcelona

 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2022-2023
	Sessió GT Drogodependències	17 abril 2023
		16:30 a 18:00

Carme Carrera – Tècnica referent CMBS

Resum

Comença la sessió la Xènia explicant com treballen la intervenció comunitària pel que fa a reducció de danys. Treballen a partir del vincle amb la persona, on es troba, identificar-la i saber les demandes per definir les intervencions pel que fa a la reducció de danys. Es dona molta importància a l'acompanyament en tot el procés.

Com a objectius, a grans trets, seria: Detectar i atendre a les persones – Reduir l'impacte que fa el consum en ells mateixos, i en l'entorn, i mediar a nivell comunitari – Intervencions educatives de caràcter social i sanitari – Detecció de mesures de consum i seguiment en farmàcies – Vincular a aquestes persones a recursos, que coneguin la xarxa accedeixin.

El perfil pel que fa al consum: En les dones, es consumeix molt la cocaïna i el crack, seguit d'heroïna i metamfetamina.. Els homes prenen més cocaïna, heroïna, crack, alcohol i metamfetamines. L'alcohol com a substància habitual, que substitueix els efectes d'altres drogues. Les dones trans prenen crack, metamfetamina, cocaïna amb dinàmiques diferents de consum. Poden consumir més d'una substància en tots els casos. En relació amb els fàrmacs, o el cànnabis, no consideren que sigui una droga, i si no es verbalitza, no es contempla.

Es basen en: Promoure hàbits de consum segur. Adequar la intervenció segons les necessitats de la persona, prioritzant la salut i necessitats bàsiques. Donar informació sobre la xarxa de recursos i entitats on accedir. Derivar a altres serveis.

Importància del vincle i l'acompanyament, no fan contenció, a partir del vincle, que treballen prèviament, intenten evitar trastorns de la conducta, que pugui ser destructiva per a ell mateix o l'entorn. En el cas de no tenir aquest vincle, es busca si hi ha algun referent per saber el recorregut. Si no hi ha cap informació, s'acompanya a la persona a un centre sanitari per fer tractament, i que hi hagi un vincle per poder fer el seguiment.

El servei forma part del protocol del SEM per atendre a persones que estan al carrer. No hi ha personal sanitari dins de l'equip, són agents socials que fan de pont entre els serveis que no tenen l'equip comunitari, i les persones que fan la demanda, malgrat que fan molta informació sanitària vinculada a les pràctiques de consum, malalties a què s'exposen Actualment es troben amb un nivell alt de persones sense sostre, ni documentació, emigrants, treball sexual ... Hi ha gruuix molt divers i alhora molt vulnerable socialment. Hi ha persones noves que s'apropen a l'espai perquè se senten aollits i segurs, funcionen molt pel boca-orella.

Reptes:

- Atendre la diversitat de perfils. Obrir-se a noves realitats
- El programa d'intercanvi de xeringues – PIX i material higiènic per pipes de crack i d'altres materials de consum que afavoreixin la salut de la persona
- Limitacions de les funcions al carrer: Informació, detecció, vinculació, acompanyament. Vincular i fer partícip la persona en la vida del seu entorn, dins la comunitat. Importància del treball en xarxa.
- Salut mental. Vincular els diferents recursos existents.
- Educació sanitària. Informar sobre les malalties associades al consum.

A continuació, s'excusa l'assistència d'en Gerard Funes que a última hora no ha pogut venir, i en Luis comença l'exposició sobre el tema del chemsex i l'espai públic. Presenta Stop Sida, que és l'ONG LGTBI comunitària, que entre altres objectius, el principal és, identificar les necessitats de la comunitat i donar resposta.

Aspectes a destacar:

 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2022-2023
	Sessió GT Drogodependències	17 abril 2023
		16:30 a 18:00

- La normalització LGTBI
- Canvis en les dinàmiques d'oci
- Webs de contactes i xats
- Característiques de la cultura gai

En els últims vint anys ha incrementat el consum de substàncies vinculat a l'VIH, sent un sector de població més vulnerable. La visibilització ha fet que l'estigma disminueixi, però no ha desaparegut.

El consum de substàncies en el 2010 fins al 2015 aproximadament, el realitzaven majorment homes que exercien el treball sexual. És una població que té una mobilitat molt àmplia, i comença a aparèixer el fenomen del chemsex, que consisteix a consumir drogues per tenir sexe durant un llarg període de temps, entre homes gais, bisexuals i altres col·lectius, però que participen de la cultura gai. Es practica majorment en cases privades (dificultat per obtenir dades), locals comercials de sexe, zones de cruising ... i s'utilitzen app, webs de contacte, whatsapp ... Es pot practicar sol o en diversitat de possibilitats sexuals.

Alguns factors de vulnerabilitat a treballar: LGTB-fòbia, ja que aïlla a la persona. Acceptació VIH i impacte. Barreres d'accés al sistema sanitari. Exercir el treball sexual. Ser estranger sense papers

Es va crear un servei específic (anònim i confidencial) dels usuaris del chemsex, d'acompanyament, centrat en la persona, no en la substància, fomentant l'autonomia personal. El servei és presencial i digital.

Ofereixen atenció integral des de la comunitat LGTBI+ en l'abordatge del consum de drogues associat al sexe. No se'ls imposa que deixin de consumir, fan acompanyament i atenció.

Fan reunions de coordinació amb els dispositius del sistema públic de salut. També formació a personal sanitari.

Realitzen formació als usuaris de chemsex com a voluntaris, perquè facin ells l'acollida, i poden acompanyar millor. En la formació, tenen un psicòleg de referència. Hi ha un grup de suport emocional, activitats d'oci, un grup d'ajuda mútua virtual, material d'investigació i informació de les substàncies que van apareixent i el seu consum.

També tenen el programa d'intercanvi de xeringues. Si cal atenció psicològica, l'ofereixen individualment i grupalment. Tenen un servei d'inserció laboral, què és on hi ha més demanden, i també amb més dificultat per accedir al món laboral, i en conseqüència pèrdua d'habitatge també fan assessoria jurídica, intervencions comunitàries, acollides.

Fan reunions de coordinació amb els dispositius del sistema públic de salut. També formació a personal sanitari.

Preguntes:

- Dins del col·lectiu, quina proporció hi ha de persones que tenen o han tingut contacte amb la salut pública.

R- L'objectiu és que tinguin targeta sanitària. És un tipus de persona que no utilitza l'atenció primària, de fet, sols fan derivacions a serveis especialitzats.

- Què caldria perquè aquestes persones anessin als CASs a rebre atenció?

R- S'ha de fer un abordatge integral. S'entén el servei com a complement del que ja existeix, no com a substitució als serveis de salut pública. Hi ha usuaris que han deixat de consumir, però també de tenir sexe, cal treballar en com viu la sexualitat quan deixa de consumir. Els CASs han de ser espais més amigables i amb professionals preparats, que ofereixin seguretat. Cal destacar que tenen una llarga llista d'espera. No és igualitària la situació de tots els CASs.

- Dificultat en accessibilitat i retenció en atenció de persones amb problemàtica d'ús drogues vinculades al chemsex. S'ha fet un esforç de formació i preparació dels professionals en un abordatge més holístic a les necessitats d'aquest col·lectiu, però aquest no troba prou sintonia, ni referència en aquests serveis com a llocs on ser atesos adequadament. Es comenta per part de Maite Tudela que

 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2022-2023
	Sessió GT Drogodependències	17 abril 2023
		16:30 a 18:00

estan realitzant un estudi sobre els abordatges amb població LGTBI en serveis de drogodependències i que la majoria menciona la voluntat d'explorar la possibilitat de serveis especialitzats. És un tema que desperta debat i que restarem a l'espera de les conclusions de l'estudi.

- A la zona de Montjuïc es troba població vinculada al cruising i l'ús de drogues, cada vegada més deteriorada, amb un augment de violència i pràctiques delictives. Es valora la necessitat d'implementar estratègies de treball de proximitat i treball preventiu i d'atenció. També s'apunta que hi ha molt treball per fer en saunes, com seria treballar la regulació de temperatures, temps, formació al personal en sobredosis, etc.

- L'equip de treball via pública menciona la necessitat d'incorporar en el treball de contacte amb població consumidora la parafernàlia per a consum inhalat. Actualment, continuen treballant amb xeringues i aluminis, però cada vegada més el seu públic objectiu és consumidora de pipes.

- Vinculat en el consum i poblacions d'atenció de la reducció de danys en espai públic s'ha disparat la vulnerabilitat social (prostitució, immigració, sensellarisme...). Comenten que la població que atenen el 70% aproximadament es troba en situació de sense llar.